

Đừng câu like trên nỗi đau ở vùng lũ

ISSN: 2734-9195

16:27 26/11/2025

Công nghệ AI mang lại nhiều lợi ích, nhưng nó cũng trở thành vũ khí trong tay những người thiếu đạo đức. Chỉ với vài thao tác, họ có thể dựng nên những thước phim "như thật" đến mức nhiều người không thể phân biệt được thật - giả bằng mắt thường.

Tác giả: **Trà Bình**

Trong những ngày **miền Trung** - Tây Nguyên đang oằn mình chống chọi **mưa lũ**, khi nước lũ vẫn cuộn cuộn đổ về cuốn theo ruộng vườn, nhà cửa và biết bao nỗi đau của người dân, thì cũng là lúc lòng người cả nước hướng về vùng tâm lũ bằng tất cả sự sẻ chia. Từng chuyến xe cứu trợ, từng chiếc áo phao, từng lời động viên được gửi gắm với mong muốn xoa dịu những khó khăn mà đồng bào đang trải qua.

Giữa lúc sức người, sức của đang hướng về vùng lũ bằng nghĩa tình, thì trên không gian mạng lại xuất hiện những hình ảnh, video giả mạo được tạo bằng trí tuệ nhân tạo AI, nhằm mục đích câu view, câu like, thậm chí trục lợi không chính đáng.

Những tin giả về “*người bị cuốn trôi*”, “*cứu hộ thờ ơ*”, hay những khung cảnh hoang tàn được dựng bằng AI lan truyền với tốc độ chóng mặt trên các nền tảng mạng xã hội. Không ít người, vì thiếu kiểm chứng hoặc vì xúc động trước cảnh lũ lụt, đã chia sẻ chúng với tâm lý thương cảm. Nhưng vô tình, họ đã trở thành mắt xích giúp tin giả lan rộng, tạo nên làn sóng hoang mang, hiểu lầm, gây nhiễu loạn thông tin trong lúc mọi nỗ lực khắc phục đang rất cần sự bình tĩnh và đồng thuận.

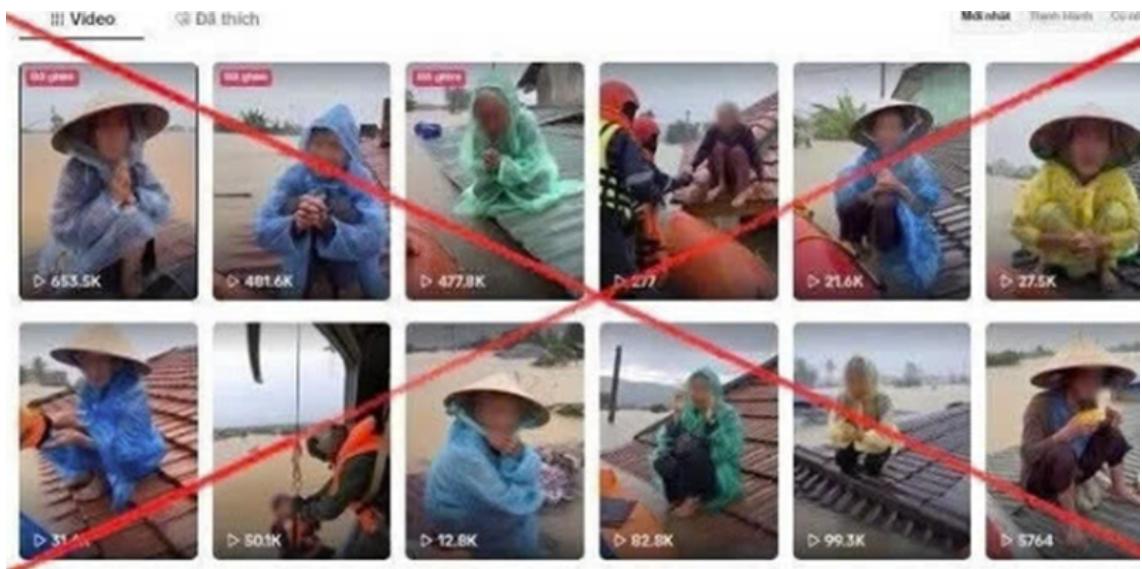
Ảnh tác giả cung cấp

Công nghệ AI mang lại nhiều lợi ích, nhưng nó cũng trở thành vũ khí trong tay những người thiếu đạo đức. Chỉ với vài thao tác, họ có thể dựng nên những thước phim "như thật" đến mức nhiều người không thể phân biệt được thật - giả bằng mắt thường. Khi những nội dung ấy được tung ra nhằm công kích lực lượng chức năng, xuyên tạc công tác cứu hộ, nó không chỉ tổn hại đến hình ảnh của những người đang ngày đêm đối mặt hiểm nguy, mà còn gây ảnh hưởng trực tiếp đến an toàn của người dân vùng lũ.

Trong giáo lý nhà Phật, **chính ngữ** - lời nói chân thật, là một trong tám con đường đưa con người đến sự thanh tịnh và an ổn. Lời nói sai sự thật, nhất là những lời gây tổn hại cho cộng đồng, được xem là tạo nghiệp xấu. Thời đại mạng xã hội, một lần chia sẻ cũng giống như một lời nói: nó có thể cứu người, nhưng cũng có thể làm tổn thương vô số người. Khi ai đó ngụy tạo hình ảnh, dựng video để kiểm soát tương tác, họ không chỉ gieo vào xã hội sự nhiễu loạn, mà còn gieo vào chính mình những hệ quả nghiệp báo, bởi họ đã cố ý làm tổn thương cộng đồng.

Người xưa dạy "*lời nói không mất tiền mua*", nhưng trong môi trường số, một cú nhấp chuột cũng biết bao hệ lụy.

Việc chia sẻ tin giả trong lúc vùng lũ đang cần sự đoàn kết có thể khiến người dân hiểu lầm lực lượng cứu hộ, gây hoài nghi giữa lúc rất cần niềm tin. Lực lượng cứu hộ phải phân tán nhân lực để xử lý thông tin sai, thay vì tập trung giúp dân. Đó là những hệ quả mà đôi khi người chia sẻ không lường trước.

Ảnh tác giả cung cấp.

Tinh thần Phật giáo nhấn mạnh rằng từ bi phải đi đôi với trí tuệ. Từ bi giúp ta xót xa trước nỗi đau của đồng bào vùng lũ, nhưng trí tuệ giúp ta hành xử đúng đắn, không để bị dẫn dắt bởi những nội dung giả mạo. Mỗi người, trước khi bấm nút chia sẻ, nên tự nhắc mình: *“Thông tin này có chính xác không? Nguồn tin có đáng tin không? Việc chia sẻ có gây hại cho ai không?”*. Khi đó, chính ta đang thực hành chính niệm, phải biết rõ việc mình làm và chịu trách nhiệm với nó.

Xã hội rất cần lên án mạnh mẽ những hành vi lợi dụng nỗi đau để trục lợi. Trên nỗi mất mát của đồng bào, bất kỳ sự giả dối nào cũng đều là vô đạo, đi ngược lại truyền thống nhân ái của dân tộc. Những người tạo dựng và lan truyền tin giả cần bị xử lý nghiêm minh để bảo vệ sự trong sạch của không gian mạng và để bảo vệ những giá trị đạo đức căn bản của xã hội.

Mưa lũ rồi sẽ qua, vết thương vật chất sẽ dần được hàn gắn bằng sự chung tay của cộng đồng. Nhưng vết thương lòng do tin giả gây ra sẽ khó mà nguôi nếu chúng ta tiếp tục dung túng. Hơn lúc nào hết, mỗi người hãy trở thành một *“người gác cổng thông tin”*, góp phần giữ gìn không gian mạng trong sạch để yêu thương được trao đúng chỗ, đúng cách.

Xin đừng câu like trên nỗi đau ở vùng lũ. Hãy để lòng nhân ái được soi sáng bởi sự tỉnh thức - đó cũng là cách thiết thực nhất để đồng hành cùng **đồng bào** trong những ngày gian khó.

Tác giả: **Trà Bình**